URAPOLKU-SELVITYS

Musiikki- ja tanssialan ammatillisesta koulutuksesta valmistuneiden urapolut 2026

KONSERVATORIOLIITTO 40 VUOTTA

Osaamista, verkostoja ja valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään

Suomen konservatorioliiton jäsenoppilaitoksista lukuvuosina 2021–2026 valmistuneiden sijoittuminen työelämään ja jatko-opintoihin

TEKIJÄTIEDOT JA KIITOKSET

Aineiston purku ja analysointi: Lotta Haataja

Tuotanto: Taija Lähdetie

Työryhmä: Reetta Aarre-Ahtio (Tampereen konservatorio), Tanja Aholainen (Ammattiopisto Live), Sonja Lehtonen-Ayikar (Lahden konservatorio), Ulrika Kauniskangas (Pop & Jazz Konservatorio) ja Pia Kärjes-Peltola (Helsingin Konservatorio)

Ulkoasu: Studio Andrei

Kiitos kaikille kyselyyn vastanneille opiskelijoille. Vastauksenne ovat olleet arvokas osa yhteistä työtämme musiikki- ja tanssialan ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi.

Selvityksen toteuttamista ovat tukeneet Soitin Laine ja Piruetti.

Julkaistu marraskuussa 2026.

Suomen konservatorioliitto
konservatorioliitto.fi

Urapolkuselvitys kertoo musiikki- ja tanssialan ammatillisen koulutuksen vaikuttavuudesta

Suomen konservatorioliitto on seurannut musiikki- ja tanssialan ammatillisesta koulutuksesta valmistuneiden sijoittumista työelämään ja jatko-opintoihin 2000-luvulta lähtien. Ensimmäiset laajemmat selvitykset valmistuivat vuosina 2012 ja 2017. Vuosina 2021–2022 toteutetussa *Musiikin opintopolut* -hankkeessa tarkasteltiin musiikkialan koulutuspolkuja kokonaisuutena taiteen perusopetuksesta ammatilliseen koulutukseen ja korkeakoulutukseen.

Vuoden 2026 urapolkuselvitys on tuotettu yhteistyössä Suomen konservatorioliiton jäsenoppilaitosten kanssa. Samalla olemme kehittäneet tiedonkeruuta barometrimaiseksi, jotta sen avulla voidaan tunnistaa alan kehityssuuntia ja arvioida koulutuksen merkitystä yksilöiden opinto- ja työurilla. Tulokset tarjoavat tietoa koulutuksen kehittämisen tueksi.

Ammatillinen koulutus elää voimakasta murrosvaihetta. Koulutuksen rakenteet, tutkintojen toteutustavat ja opiskelijoiden yksilölliset opintopolut moninaistuvat. Myös musiikin ja tanssin suuntautumisvaihtoehdot ja kouluttautumismahdollisuudet ovat monipuolistuneet. Tämä näkyy myös selvityksen kohderyhmän kasvuna. Kun vuoden 2012 kysely tavoitti noin 1 200 henkilöä, on kohderyhmä nyt kasvanut lähes 2 000 henkilöön. Samalla tiedon kokoaminen on muuttunut haastavammaksi erilaisten tiedonkeruiden täyttäessä ihmisten arkea.

Koulutusalamme moninaistuminen kertoo myös kyvystä vastata erilaisiin osaamis- ja uratarpeisiin. On ilahduttavaa nähdä, miten jäsenemme ovat kehittäneet omia vahvuuksiaan ja koulutustarjontaansa. Oppilaitokset tarjoavat sekä nuorille että osaamistaan täydentäville ammattilaisille yhä yksilöllisempiä mahdollisuuksia rakentaa omia opintopolkuja tutkinnon osista ja erilaisista osaamiskokonaisuuksista.

Taija Lähdetie
toiminnanjohtaja
Suomen konservatorioliitto

Sisällysluettelo

1. Johdanto 5

2. Aineisto ja vastaajat 6

3. Urapolun eteneminen ja tämänhetkinen tilanne 13

4. Siirtymä jatko-opintoihin 17

5. Koulutuksen merkitys urapolulla 22

6. Tulevaisuuden suunnitelmat 26

7. Johtopäätökset 28

Lähdeluettelo 30

Nostoja vastaajien kokemuksista 31

1. Johdanto

Tämän selvityksen tavoitteena on saada tietoa ura- ja koulutuspolkusiirtymistä sekä ammatillisen koulutuksen laadusta ja kehittämistarpeista Suomen konservatorioliiton 16 jäsenoppilaitoksessa. Kyselyn kohderyhmänä ovat lukuvuosina 2021–2026 ammatillisesta koulutuksesta valmistuneet musiikin ja tanssin opiskelijat. Selvitys kattaa sekä ammatillisen perustutkinnon että ammattitutkinnon opiskelijat.

Selvityksen keskeisiä tarkastelun kohteita olivat, miten vastaajien koulutus- ja urapolut ovat edenneet, miten hyödylliseksi vastaajat ovat kokeneet taidealan ammatillisen koulutuksen jatko-opintojensa ja ammatillisen kehityksensä kannalta ja millaisia eroja erilaisten vastaajaryhmien välillä havaitaan.

Tämän selvityksen aineiston tarkastelun suuntaviivojen laatimisessa ja tulosten tulkinnassa on hyödynnetty aiempia tutkimuksia ja niiden tuottamaa tietoa. Vuosina 2021–2022 Suomen konservatorioliitto toteutti yhteistyössä Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cuporen ja Suomen musiikkioppilaitosten liiton kanssa *Musiikin opintopolut* -tutkimushankkeen, jossa tarkasteltiin musiikin opiskelijoiden ura- ja koulutuspolkusiirtymiä taiteen perusopetuksen oppilaiden, ammatillisen koulutuksen ja korkea-asteen opiskelijoiden parissa.

Muita selvityksen teossa hyödynnettyjä tarkasteluja ja lähdemateriaaleja ovat olleet Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen, Teoston yhdessä alan toimijoiden kanssa vuonna 2025 tuottama *Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus musiikin opetuksessa ja oppilaitoksissa* -selvitys, Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry:n ja Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus sr:n toteuttama vuoden 2024 Amisbarometri-tutkimus, Cuporen vuosina 2023 ja 2024 julkaisemat Taiteen ja kulttuurin barometrit, korkeakoulujen uraseurantakyselyiden tuloksia yhteen kokoava Töissä.fi-sivusto sekä Tilastokeskuksen StatFin-tilastotietokanta.

2. Aineisto ja vastaajat

Tutkimuskysely toteutettiin Webropol-alustalle luodulla kyselylomakkeella. Aineiston keruu tehtiin yhteistyössä jäsenoppilaitosten kanssa syyskuussa 2026. Kysely kohdennettiin musiikki- ja tanssialan ammatillisesta koulutuksesta lukuvuosina 2021–2026 valmistuneille. Pääosa vastaajista on valmistunut vuosina 2022–2026. Kyselyn toteutukseen osallistuneista oppilaitoksista 16 tarjoaa musiikkialan ja näistä kaksi lisäksi tanssialan koulutusta.

Kysely lähetettiin kaikkiaan 1 985 valmistuneelle, jotka olivat suorittaneet koko tutkinnon tai tutkinnon osia. Kyselyyn vastasi 549 ammatillisesta koulutuksesta valmistunutta opiskelijaa, joten vastausprosentiksi muodostui 27,7 prosenttia.

Vastaajista 90,7 prosenttia oli suorittanut koko tutkinnon ja 9,3 prosenttia yhden tai useampia tutkinnon osia. Vastaajista 22,4 prosenttia oli valmistunut vuonna 2026, 19,1 prosenttia vuonna 2025, 18,9 prosenttia vuonna 2024, 14,9 prosenttia vuonna 2023, 19,5 prosenttia vuonna 2022 ja 5,1 prosenttia vuonna 2021 (kaavio 1).

Kaavio 1. Tutkinnon suoritusvuosi.

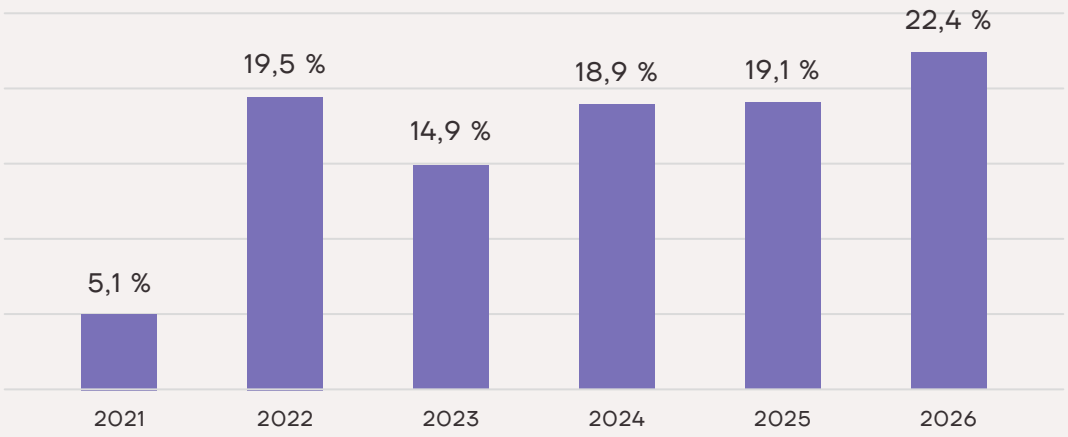

Vastaajista naisia oli 52,5 prosenttia, miehiä 40,4 prosenttia ja muita 4,9 prosenttia. 2,2 prosenttia vastaajista ei halunnut kertoa sukupuoltaan. Ikäjakauma oli voimakkaasti painottunut 2000-luvun alussa syntyneisiin (kaavio 2), vaikka vastaajia olikin kaikista kysytyistä ikäryhmistä (1951–2007).

Kaavio 2. Vastaajien syntymävuodet luokiteltuna ikäryhmän mukaan. Ikäryhmät ovat vuosina 1951–1964 syntyneet, 1965–1980 syntyneet, 1981–1996 syntyneet, 1997–1999 syntyneet, 2000–2003 syntyneet ja 2004–2007 syntyneet.

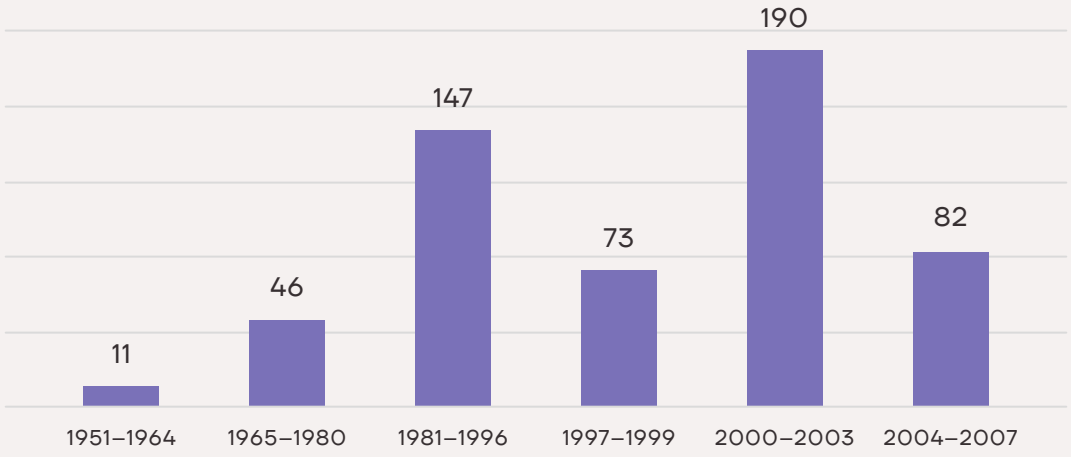

Vastaajista suurin osa asui vastausajankohtana Uudellamaalla (37,7 %), seuraavaksi yleisimmin Keski-Suomessa (11,1 %), Varsinais-Suomessa (10,7 %) ja Pirkanmaalla (9,1 %) (kaavio 3).

Kaavio 3. Vastaajien asuinmaakunta.

- Uusimaa, 37,7 % (207)
- Keski-Suomi, 11,1 % (61)
- Varsinais-Suomi, 10,7 % (59)
- Pirkanmaa, 9,1 % (50)
- Pohjois-Pohjanmaa, 6,4 % (35)
- Pohjois-Savo, 5,8 % (32)
- Muut, 19,1 % (105)

Ulkomaat (3,3 %), Satakunta (3,1 %), Pohjois-Karjala (2,9 %), Lappi (2,7 %), Keski-Pohjanmaa (2,0 %), Päijät-Häme (2,0 %), Kymenlaakso (1,3 %), Etelä-Pohjanmaa (0,5 %), Pohjanmaa (0,5 %), Etelä-Karjala (0,2 %), Etelä-Savo (0,2 %), Kainuu (0,2 %), Kanta-Häme (0,2 %), Ahvenanmaa (–)

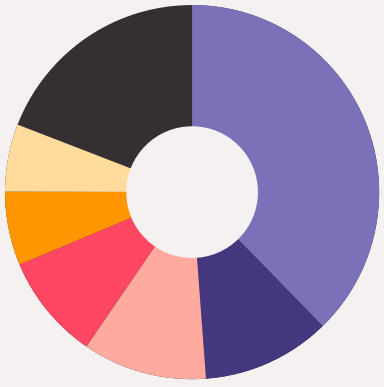

Vastaajista 97,6 prosenttia vastasi kyselyyn suomeksi ja 2,4 prosenttia ruotsiksi. Kysely on käännetty myös ruotsin kielelle.

Vastaajista 11,7 prosentilla ammatillisia opintoja edeltävä korkein koulutus oli peruskouluopinnot, 14,8 prosentilla ammatillinen koulutus, 46,4 prosentilla lukiokoulutus/ylioppilastutkinto, 9,7 prosentilla ammattikorkeakoulututkinto, 16,6 prosentilla yliopistotutkinto ja 0,9 prosentilla muu tai tuntematon tutkinto (kaavio 4). Mikäli vastaajalla oli sekä ammatillinen että lukiokoulutus, ammatillinen tutkinto valittiin tässä tarkastelussa korkeammaksi. Mikäli vastaajalla oli sekä ammattikorkeakoulu- että yliopistotutkinto valittuna, yliopisto laskettiin korkeammaksi tutkinnoksi.

Kaavio 4. Vastaajan korkein koulutus ennen ammatillisia opintoja.

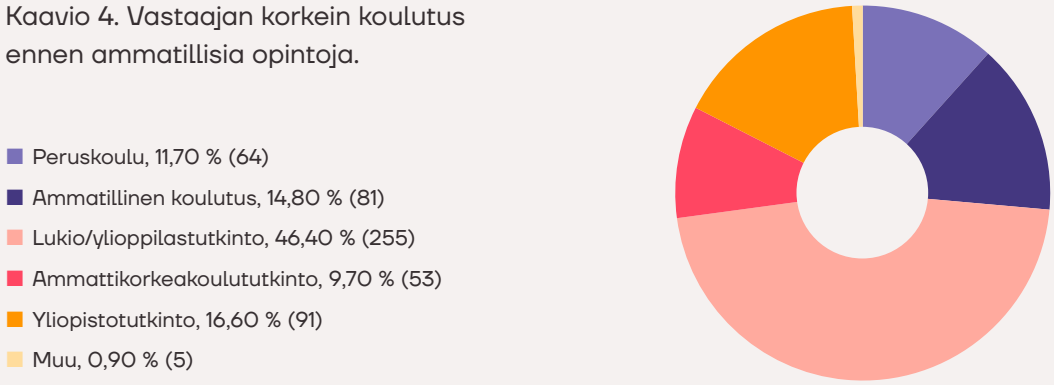

Suurin osa vastaajista oli tehnyt ammatilliset opintonsa Turun konservatoriossa (14,2 %), Pop & Jazz Konservatoriossa (14,0 %), Gradia Jyväskylässä (12,6 %) ja Helsingin Konservatoriossa (9,8 %) (kaavio 5). Koko tutkinnon suorittajia oli vastaajista 90,7 prosenttia, ja yhden tai useampia tutkinnon osia suorittaneita oli 9,3 prosenttia. Vastaajista musiikin opiskelijoita oli 97,3 prosenttia ja tanssialan opiskelijoita 2,7 prosenttia.

Suurin osa vastaajista oli opiskellut musiikkia tai tanssia ennen opintojensa aloittamista (kaavio 6). Aiempaa opetusta oli tyypillisimmin saatu taiteen perusopetuksen piirissä[1] musiikki- tai tanssiopistossa tai konservatoriossa (66,3 % vastaajista). Seuraavaksi yleisimpiä taustatekijöitä olivat itsenäinen opiskelu (45,4 %), laulaminen tai soittaminen bändissä (43,4 %), kuoro (37,7 %) ja opiskelu yksityisopettajalla (28,4 %). Osa muut-kategorian vastauksista sopi näihin kategorioihin, joten ne sisällytettiin analyysivaiheessa valmiisiin kategorioihin, mikäli jako oli tehtävissä yksiselitteisesti. Suurin osa vastaajista oli myös harrastanut musiikkia tai tanssia jo pidempään (kaavio 7).

> 81 % vastanneista oli opiskellut taiteen perusopetuksessa ennen ammatillisen koulutuksen opintoja.

1 Yhteensä taiteen perusopetuksen piirissä oli opiskellut 81,1 prosenttia kaikista vastaajista ennen ammatillisen koulutuksen opintoja, kun lasketaan yhteen musiikkiopistojen, tanssiopistojen, konservatorioiden taiteen perusopetuksessa (66,3 %) ja kansalaisopistojen taiteen perusopetuksen (14,8%) piirissä olleet opiskelijat.

Kaavio 5. Oppilaitos, jossa vastaaja on suorittanut ammatillisen tutkinnon.

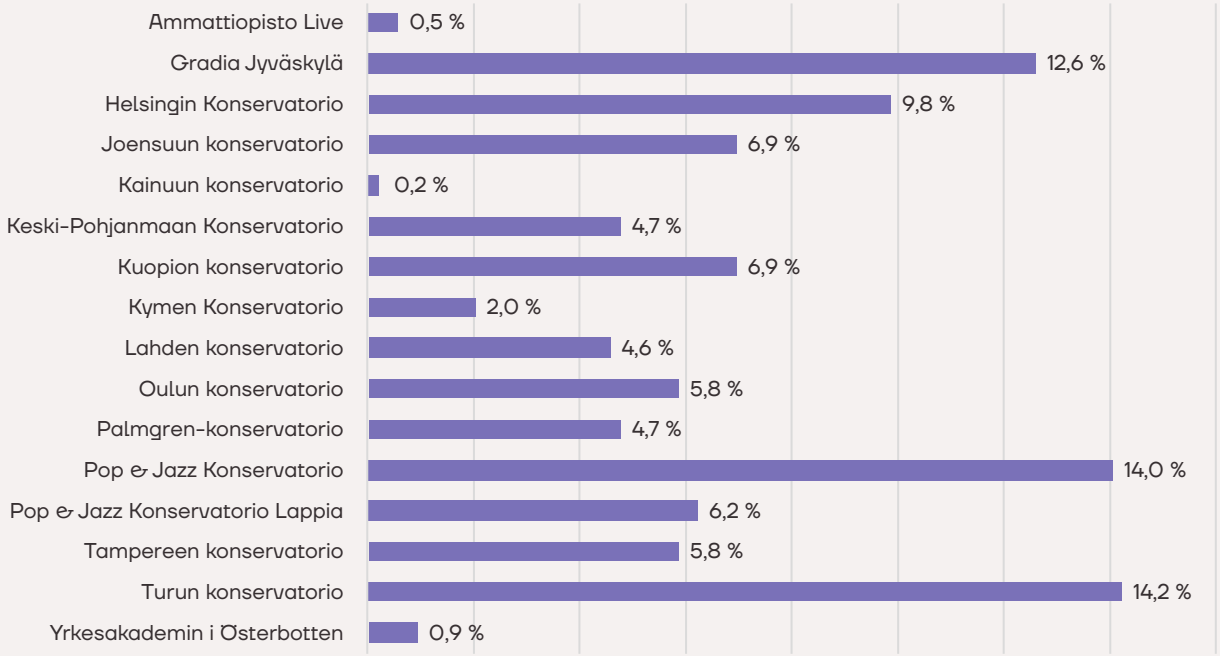

Kaavio 6. Vastaajan musiikki- tai tanssitausta ennen ammatillisia opintoja (% vastaajista).

Kaavio 7. Musiikin tai tanssin harrastaminen ennen ammatillisten opintojen aloittamista.

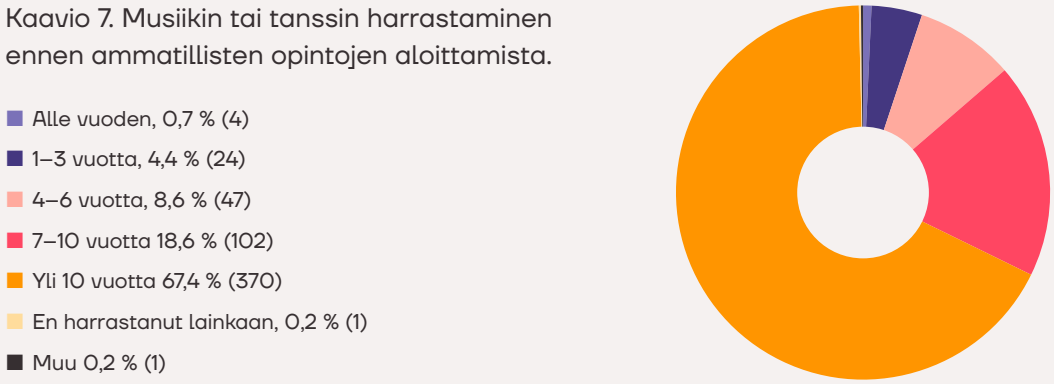

Musiikin osaamisala oli suosituin erikoistumisala vastaajien keskuudessa (78,9 % vastaajista, kaavio 8). Musiikkiteknologian osaamisalan opiskelijoita oli 11,3 prosenttia, musiikkituotannon ammattitutkinnon 5,6 prosenttia, tanssialan perustutkinnon 2,4 prosenttia ja pianonvirityksen osaamisalan 1,8 prosenttia vastaajista. Kaksi tanssin vastaajaa oli ilmoittanut musiikin osaamisalakseen.

Kaavio 8. Vastaajien jakautuminen osaamisaloihin.

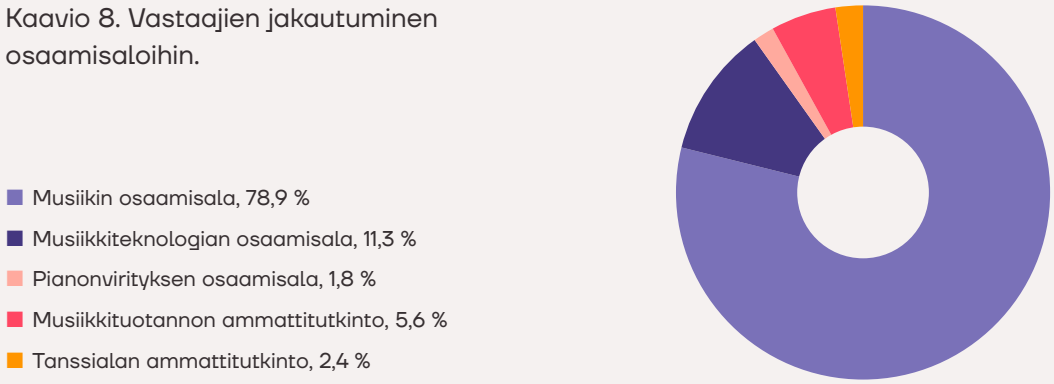

Musiikin osaamisala (58,0 %) ja tanssin perustutkinto (76,9 %) olivat selkeästi naisenemmistöisiä ja musiikkiteknologian (74,2 %) ja pianonvirityksen osaamisalat (70,0 %) miesenemmistöisiä (kaavio 9). Musiikkituotannon ammattitutkinnon osalta sukupuolijakauma miesten ja naisten välillä oli tasainen (kumpiakin 48,4 % vastaajista). Sukupuolijakaumia tulkittaessa on huomioitava erot eri osaamisalojen opiskelijamäärissä (kaavio 8).

Kaavio 9. Sukupuolijakauma eri osaamisaloilla.

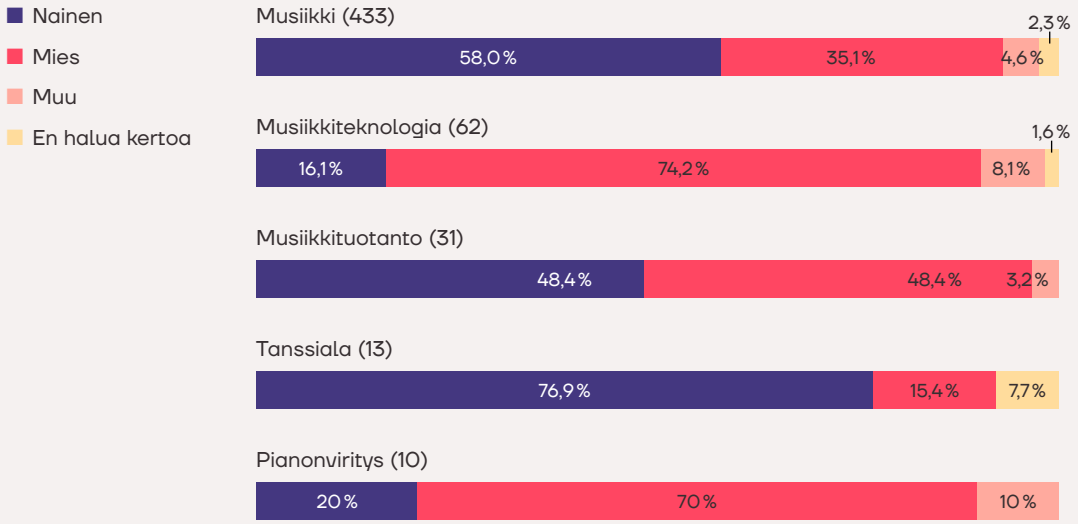

Suurin osa vastaajista oli opinnoissaan suuntautunut rytmimusiikkiin (43,7 %), seuraavaksi suosituimpia olivat klassinen musiikki (34 %) ja musiikkiteknologia (11,0 %, kaavio 10). Yleisimmät pääinstrumentit olivat laulu (31,2 %), kielisoittimet (26,8 %), kosketinsoittimet (15,0 %), puupuhaltimet (8,0%) ja lyömäsoittimet (8,0 %). (Kaavio 11).

Kaavio 10. Vastaajien suuntautumisvalinta opinnoissa.

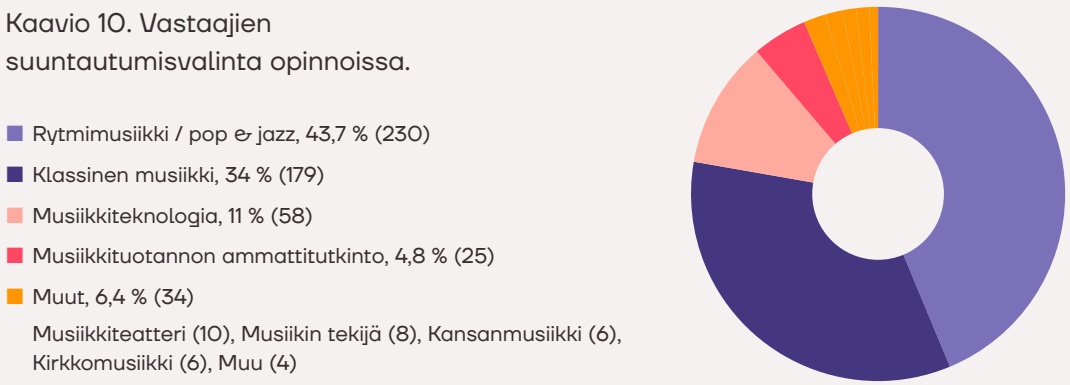

Aineiston edustavuuteen liittyy eräitä rajoituksia. Otoskoon rajallisuus (549 vastaajaa) on tarpeen ottaa huomioon tuloksia tulkittaessa ja niistä yleistyksiä tehtäessä. Otoskoko on kuitenkin tarkastelun luonteeseen ja musiikin ja tanssin ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärään nähden varsin hyvä. Tilastopalvelu Vipusen mukaan musiikki- ja tanssialoilta on valmistunut vuosina 2021–2025 (huom. tilastointi ei kata kuluvaa vuotta) yhteensä 3 120 ammatillisen perustutkinnon ja ammatillisen tutkinnon suorittanutta opiskelijaa, joista 2 127 oli suorittanut koko tutkinnon ja 993 yhden tai useamman tutkinnon osan.[2]

Toinen rajoitus liittyy maantieteelliseen edustavuuteen, sillä joiltain alueilta saatiin vain vähän tai ei ollenkaan vastauksia. Vastaajamäärät vaihtelivat myös huomattavasti osaamisaloittain. Eroja selittää osittain se, että suosituimmilla osaamisaloilla on enemmän opiskelijoita ja niitä myös tarjoavia oppilaitoksia on runsaammin. Aineisto kattaa kuitenkin laajasti Suomen konservatorioliiton jäsenoppilaitoksista valmistuneita opiskelijoita ja tarjoaa monipuolisen kuvan erityisesti musiikkialan koulutuksesta valmistuneiden kokemuksista.

Kaavio 11. Vastaajien pääinstrumentti.

- Laulu, 31,2 % (164)
- Kielisoittimet, 26,8 % (141)
- Kosketinsoittimet, 15,0 % (79)
- Puupuhaltimet, 8,0 % (42)
- Lyömäsoittimet, 8,0 % (42)
- Muu, 11 % (58)

Live-elektroniikka (DAW) (28), Vaski-puhaltimet (16), Muu (10), Hiphop, rap (4)

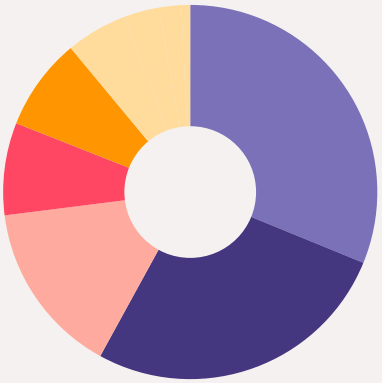

Kaavio 12. Musiikin tai tanssin alalta valmistuneet ammatillisen tutkinnon opiskelijat 2021–2025.
Graafi Opetushallinnon tilastopalvelu Vipusen tilastotiedon perusteella.

- Koko tukinto, 68,17 % (2 127)
- Osatutkinto, 31,83 % (993)

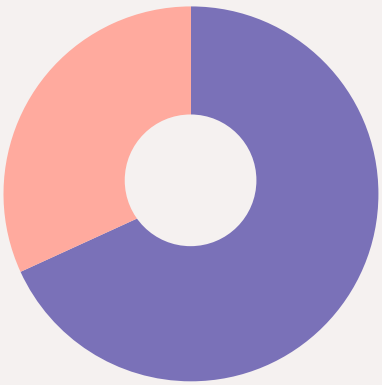

2 Opetushallitus. (ei pvm). Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen.

3. Urapolun eteneminen ja tämänhetkinen tilanne

Kaavio 13. Vastaus kysymykseen ”Olen saanut ammatillisesta koulutuksesta riittävät valmiudet työskennellä alalla”

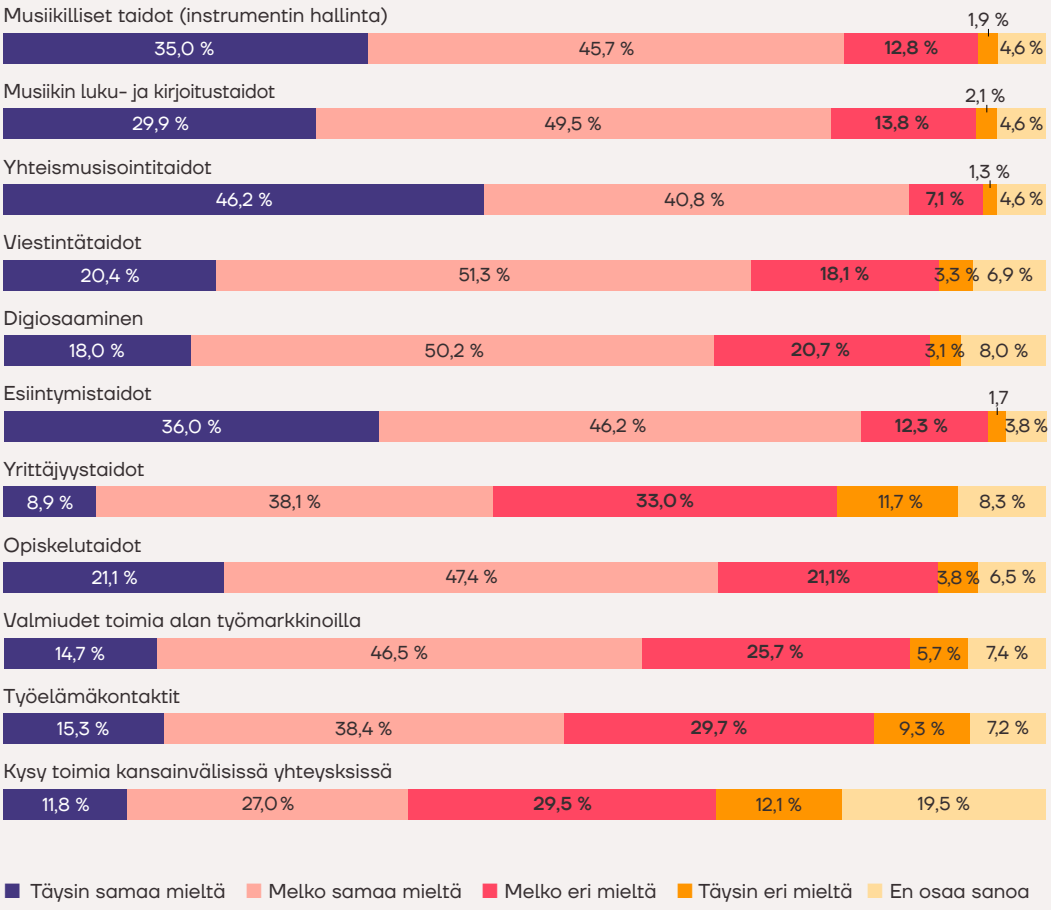

Valtaosa vastaajista kokee saaneensa ammatillisista opinnoista riittävät valmiudet työskennellä alalla (kaavio 13). Tyytyväisimpiä vastaajat olivat yhteismusisointitaitoihin, esiintymistaitoihin ja instrumentin hallintataitoihin liittyviin valmiuksiin. Opiskelijat kokivat saaneensa muita opintojen osa-alueita heikommat valmiudet yrittäjyydessä, kansainvälisissä yhteyksissä toimimisessa, työelämäkontaktien luomisessa ja alan työmarkkinoilla toimimisessa. Opintojen tarjoamia työelämävalmiuksia mittaavaan kysymyspatteristoon vastasi 546 vastaajaa (99,5 % kaikista vastaajista). Kyselyssä moneen kysymykseen vastaaminen oli vapaaehtoista, jotta kyselyn keskeyttämisprosentti pysyi matalana.

Ammatillisen tutkinnon suorittamisen jälkeen yleisimmät vastaajien ilmoittamat nykyiset elämäntilanteet olivat toiminta freelancerina musiikin alalla, jatko-opinnot musiikin alalla, osa-aikatyö muulla kuin opiskelulla taidealalla, määräaikainen työskentely muulla alalla ja yrittäjyys musiikin alalla (kaavio 14). Myös tähän kysymykseen oli mahdollista valita usea vaihtoehto.

Kaavio 14. Vastaus kysymykseen ”Mitä olet tehnyt ammatillisen tutkinnon suorittamisesi jälkeen?” (N=547, valintoja tehtiin 2 140).

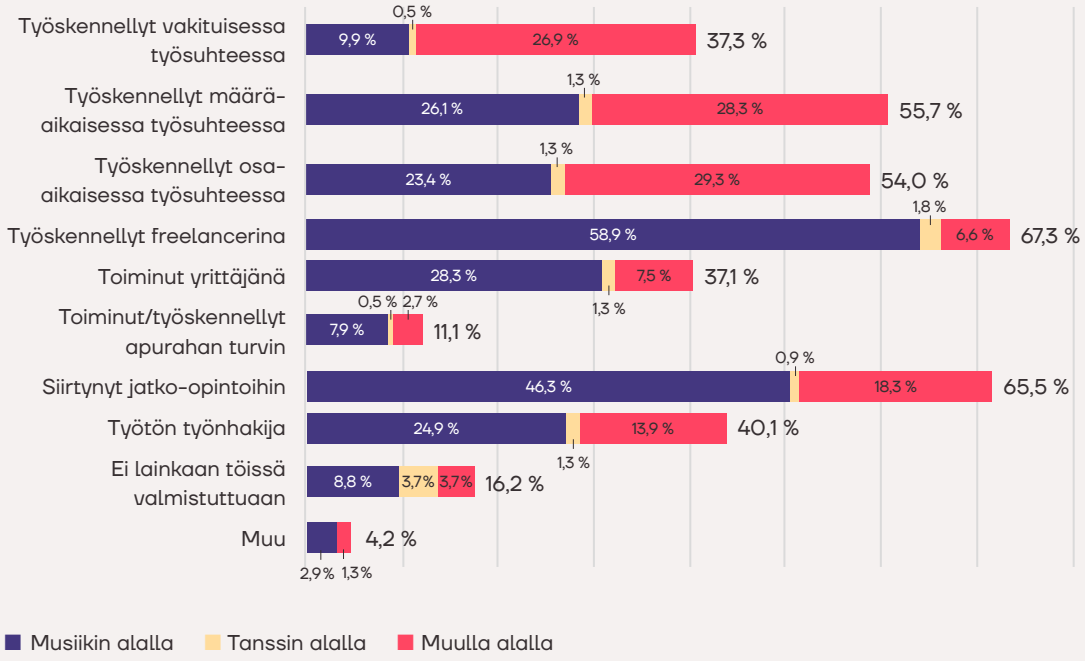

Tanssialan vastaajia oli 15, ja heidän joukossaan tanssialalla työskentely ja muun alan työ limittyivät. 12 vastaajaa oli työskennellyt tanssialalla ja 12 muulla alalla. Yhdeksän oli työskennellyt kummallakin. Tanssialalla seitsemän ilmoitti toimineensa freelancerina ja seitsemän yrittäjänä. Kysymyksessä sai valita useita vaihtoehtoja.

Yleisimmin ilmoitettuja työnantajia olivat yksityishenkilöt (49,9 %), yksityiset organisaatiot (48,3 %), musiikki- ja tanssioppilaitokset (24,9 %), taidelaitokset kuten teatterit ja orkesterit (15,9 %), seurakunnat (14,1 %) ja muut oppilaitokset (13,4 %) (kaavio 15).

Työttömyysjaksoja mittaavaan kysymykseen vastasi yhteensä 179 henkilöä (32,6 % kaikista vastaajista). Työttömyysaika on voinut kertyä useasta lyhyestä jaksosta. Työttömyysjaksoja voi osaltaan selittää vastaajajoukon nuori ikä ja todennäköinen tavoite siirtyä jatko-opintoihin suoraan ammatillisten opintojen jälkeen. Taidealalla

on lisäksi tyypillistä työskennellä samanaikaisesti useissa eri työmarkkina-asemissa, toimia eripituisissa työsuhteissa ja hankkia toimeentuloa useista eri lähteistä.

Kaavio 15. Pääasialliset työnantajat ja toimeksiantajat (n=433, valintoja tehtiin 856 kpl).

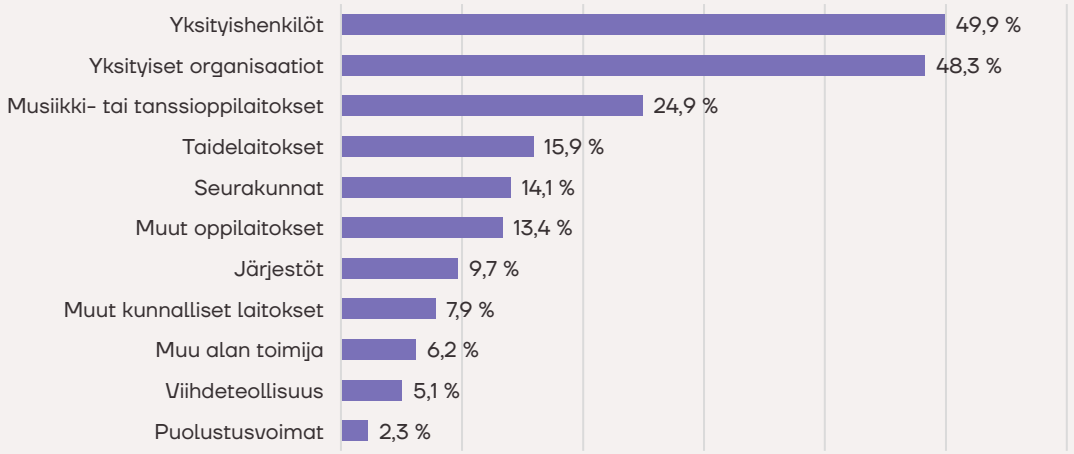

Pääosin vastaajat ovat olleet työttöminä työnhakijoina vain lyhyitä jaksoja. Suurin osa eli 35,8 prosenttia vastaajista oli ollut ammatillisen tutkinnon suorittamisen jälkeen työttömänä työnhakijana alle 3 kuukauden ajan, 27,9 prosenttia 3–6 kuukauden ajan, 19,6 prosenttia 6–12 kuukauden ajan ja 16,8 prosenttia yli vuoden ajan (kaavio 16). Lyhyet työttömyysjaksot olivat vastaajien keskuudessa yleisimpiä, mutta myös pidempi-aikainen työttömyys koski huomattavaa osaa vastaajista. On syytä huomata, että alhainen vastausprosentti voi vääristää tuloksia erityisesti otoskoon pienuuden vuoksi. Työttömyysjaksoja kokeneista vastaajista 58 prosenttia oli siirtynyt jatko-opintoihin.

Kaavio 16. Yhteenlaskettu aika työttömänä työnhakijana ammatillisen tutkinnon suorittamisen jälkeen (n=179).

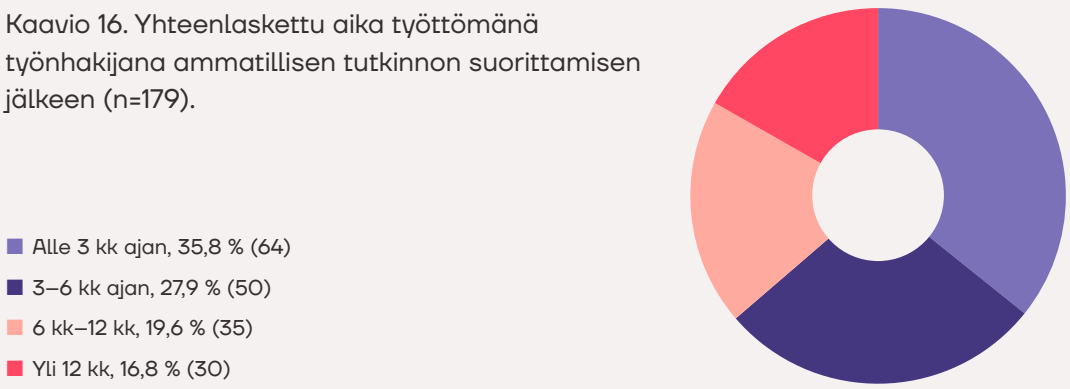

Vuoden 2023 Taiteen ja kulttuurin barometrin mukaan työttömyysetuuksia oli vuonna 2022 saanut 29 prosenttia musiikkialan ja 34 prosenttia esittävien taiteiden barometrivastaajista. Kaikista barometrin vastaajista osuus oli 28 prosenttia.[3] Vuoden 2022 työttömyysluvut eivät kuitenkaan ole ongelmaton vertailukohta, sillä tuolloin COVID-pandemiasta johtuvat liikkumis- ja kokoontumisrajoitukset vaikuttivat yhä työllisyyteen eri aloilla.

Yleisimpiä syitä uuden alan opiskelua koskeville pohdinnoille olivat vastaajien keskuudessa parempi työllisyystilanne toisella alalla (60,1 % vastaajista), vakaammat työolot (57,7 %), parempi palkkaus (51,2 %), halu laajentaa ammatillista osaamista (44,6 %), itselle kiinnostavamman tai sopivamman alan löytyminen (25,6 %). 6,5 prosentille suunnitellun alanvaihdon syynä oli, ettei vastaaja ollut saanut jatko-opiskelupaikkaa alalta. 5,4 prosenttia vastaajista ilmoitti terveysongelmat syyksi kouluttautua toiselle alalle. 10,1 prosentilla oli jokin muu syy pyrkimyksilleen muun alan opintoihin. (Kaavio 17.)

Kaavio 17. Pyrkimykset opiskelemaan muulle alalle (n=168, valintoja tehtiin 439 kpl).

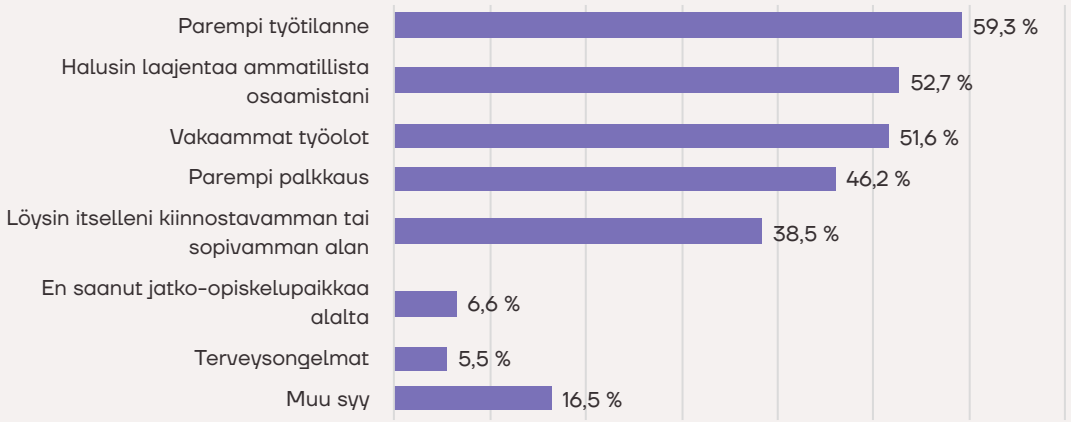

3 Taiteen ja kulttuurin barometri, 2024, s. 76.

4. Siirtymä jatko-opintoihin

Kaikista vastaajista 310 eli 56,5 prosenttia on jatkanut taidealan ammatillisten opintojen jälkeen opintojaan kotimaisissa tai ulkomaisissa korkeakouluissa (kaavio 18). Heistä 174 vastaajaa jatkoi opintojaan ammattikorkeakoulussa, 112 yliopistossa ja 11 molemmissa. Lisäksi 19 vastaajaa ilmoitti jatkaneensa opintojaan ulkomaisessa korkeakoulussa. Heistä 13 opiskeli ainoastaan ulkomaisessa korkeakoulussa ja viisi sekä kotimaisessa että ulkomaisessa korkeakoulussa. Kaaviossa nämä viisi vastaajaa on luokiteltu kotimaisten opintojensa mukaisesti, jotta jokainen vastaaja esiintyy siinä vain kerran.

Kaikkiaan 56,5 % vastanneista on siirtynyt jatko-opintoihin korkea-asteelle. Jatko-opintoihin siirtyneistä 44,6 % on siirtynyt taidealan korkeakouluopintoihin kotimaahan tai ulkomaille.

Koko vastaajajoukosta 44,6 prosenttia on jatkanut korkea-asteen opintojaan musiikin tai tanssin alalla. Heistä 153 jatkoi näillä aloilla ammattikorkeakouluun, 65 yliopistoon ja 10 molempiin sekä 17 ulkomaisiin korkeakouluihin.

Kaavion 18 ryhmään *Muut opinnot tai koulutusaste epäselvä* kategorisoitiin 28 vastaajaa. Heistä 19 ilmoitti suorittavansa ammatillisia opintoja, kaksi opintoja ulkomaisessa muun kuin korkea-asteen oppilaitoksessa ja neljä teatteri- tai näyttelijäntaiteen opintoja kansanopistossa tai muussa opistossa. Kahdessa vastauksessa mainittiin pianonviritykseen tai flyygelihuoltoon liittyviä opintoja. Yhdessä vastauksessa koulutusaste jäi epäselväksi.

Avoimen yliopiston opiskelijoita ei laskettu tutkinto-opiskelijoiden joukkoon. 211 vastaajaa ei ilmoittanut jatkaneensa opintoja.

Kaavio 18. Valmistuneiden siirtyminen jatko-opintoihin (n=549)

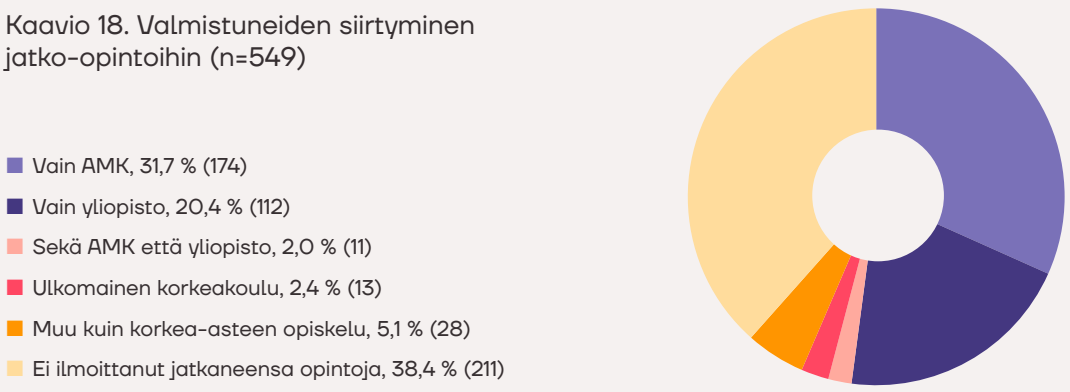

Vertailun vuoksi *Musiikin opintopolut* -tutkimuksessa korkea-asteen opintoja oli jatkanut 65 prosenttia kaikista vastaajista, ja 4 prosenttia oli edennyt muiden koulutusasteiden opintoihin.[4] Jatko-opintoihin siirtyminen oli yleistä kummassakin aineistossa. Aiempi selvitys koski musiikkialaa, kun taas tämän selvityksen vastaajiin kuului myös tanssialalta valmistuneita.

Vastaajista 255 kertoi jatkaneensa opintojaan musiikin tai tanssin alalla (kaavio 19). He tekivät kysymyspatteristossa yhteensä 284 valintaa. Valintojen joukosta suodatettiin pois kuusi valintaa, jotka eivät lainkaan koskeneet taidealan jatko-opintoja, joten analyysin kohteeksi jäi 278 valintaa.

Kaavio 19. Musiikki- ja tanssialan jatko-opintoihin siirtyneiden jakautuminen oppilaitostyypeittäin (n=278)

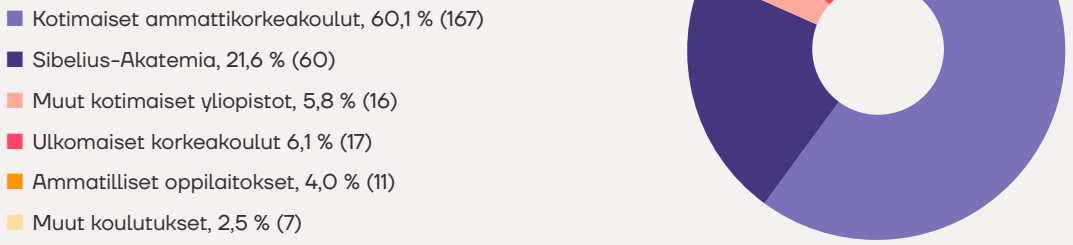

Kysymyksiin vastanneista 21,6 prosenttia oli jatkanut opintojaan Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa, 60,1 prosenttia ammattikorkeakouluissa musiikin ja tanssin alalla (Metropolia Ammattikorkeakoulu 20,1 %, Jyväskylän ammattikorkeakoulu 10,1 %, Tampereen ammattikorkeakoulu 7,2 %, Oulun ammattikorkeakoulu 5,8 %, Turun ammattikorkeakoulu 5,8 %, Savonia- ammattikorkeakoulu 5,4 %, Centria-ammattikorkeakoulu 5,0 %, Novia 0,7 %) ja 5,8 prosenttia muissa taidealan opetusta tarjoavissa yliopistoissa (Jyväskylän yliopisto, Oulun yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Turun yliopisto ja Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu).

Neljä prosenttia suoritti ammatillisia opintoja taidealalla. Muihin koulutuksiin (2,5 % vastaajista) sisältyi muun kuin korkea-asteen ulkomaisia taideopintoja, täydennyskoulutuksia ja kansanopistoissa tai muissa opistoissa tehtyjä opintoja esimerkiksi teatterialalta.

93 vastaajaa eli 16,9 prosenttia kaikista 549 vastaajasta ilmoitti jatkaneensa opintojaan muulla kuin musiikin tai tanssin alalla. Luku kattaa muiden alojen

4 Musiikkialan koulutusjatkumot, 2023. s. 6

opinnot koulutusasteesta riippumatta. Tanssialan opiskelijoista (n=15) kaksi ilmoitti jatkaneensa tanssialan korkea-asteen opintoihin, yksi muihin kuin korkea-asteen tanssialan opintoihin ja kahdeksan muihin kuin tanssialan opintoihin.

Kaavio 20. Pääasialliset syyt hakeutua alan jatko-opintoihin (n=254, valintoja tehtiin 725 kpl).

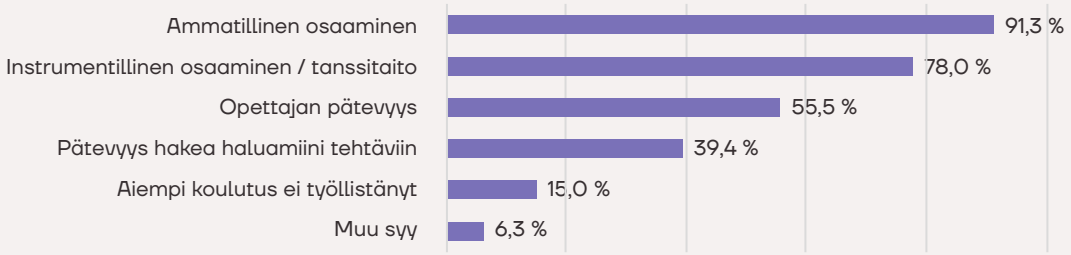

Jatko-opintoihin hakeutumisen syitä koskevaan kysymykseen vastanneista 91,3 prosenttia ilmoitti hakeutuneensa opiskelemaan halusta kehittää edelleen ammatillista osaamistaan alalla. 78,0 prosenttia halusi syventää instrumenttinsa hallintaa tai kehittää tanssitekniikkaansa, 55,5 prosenttia hankkia opettajan pätevyyden ja 39,4 prosenttia saada uuden tutkinnon myötä pätevyyden hakea haluamiinsa tehtäviin. Lisäksi 15,0 prosenttia ilmoitti jatko-opintoihin hakeutumisen syyksi sen, ettei ollut työllistynyt aiemman koulutuksensa perusteella (kaavio 20). Muun syyn jatko-opinnoilleen ilmoitti 6,3 prosenttia vastaajista. Vastaaja sai valita useamman vaihtoehdon.

Tässä kyselyssä 15,0 prosenttia kysymykseen vastanneista mainitsi aiemmalla koulutuksellaan työllistymättä jäämisen yhtenä pääasiallisena syynä hakeutua jatko-opintoihin. Tilastokeskuksen mukaan taidealojen ammatillisen perustutkinnon suorittaneista 26,4 prosenttia oli työttömänä vuosi valmistumisensa jälkeen vuonna 2024.[5] Suomen yleinen työttömyystilanne on myös viime vuosina heikentynyt. Tätä silmälläpitäen on huomionarvoista, että verrattain pieni osa vastaajista hakeutui jatko-opintoihin siitä syystä, ettei ollut työllistynyt aiemmalla koulutuksellaan. Yleisin ilmoitettu syy opintojen jatkamiseen on ollut halu kehittää omaa osaamista, mikä korostaa ammatillisen kehittymisen merkitystä vastaajien koulutuspoluilla.

Myös *Musiikin opintopolut* -tutkimuksessa ammatillisen osaamisen kehittäminen oli yleisin syy jatkaa musiikkialan opintoja, työllistymisvaikeudet mainittiin harvemmin

5 Tilastokeskus, 2026, StatFin-taulukko 123w, Kulttuurialan tutkinnon suorittaneiden pääasiallinen toiminta vuoden kuluttua valmistumisesta, 2007– 2024.

opiskelun syyksi. Tutkimuksen mukaan noin viidennes kertoi hakeutuneensa jatko-opintoihin, koska ei ollut työllistynyt aiemmalla koulutuksellaan.[6] Tarve opiskella oman instrumentin hallintaa korostui erityisesti klassiseen musiikkiin suuntautuvilla.[7]

Kaavio 21. Vastaus kysymykseen ”Olen saanut ammatillisesta koulutuksesta riittävät taidot alan jatko-opintoihin” (n=514).

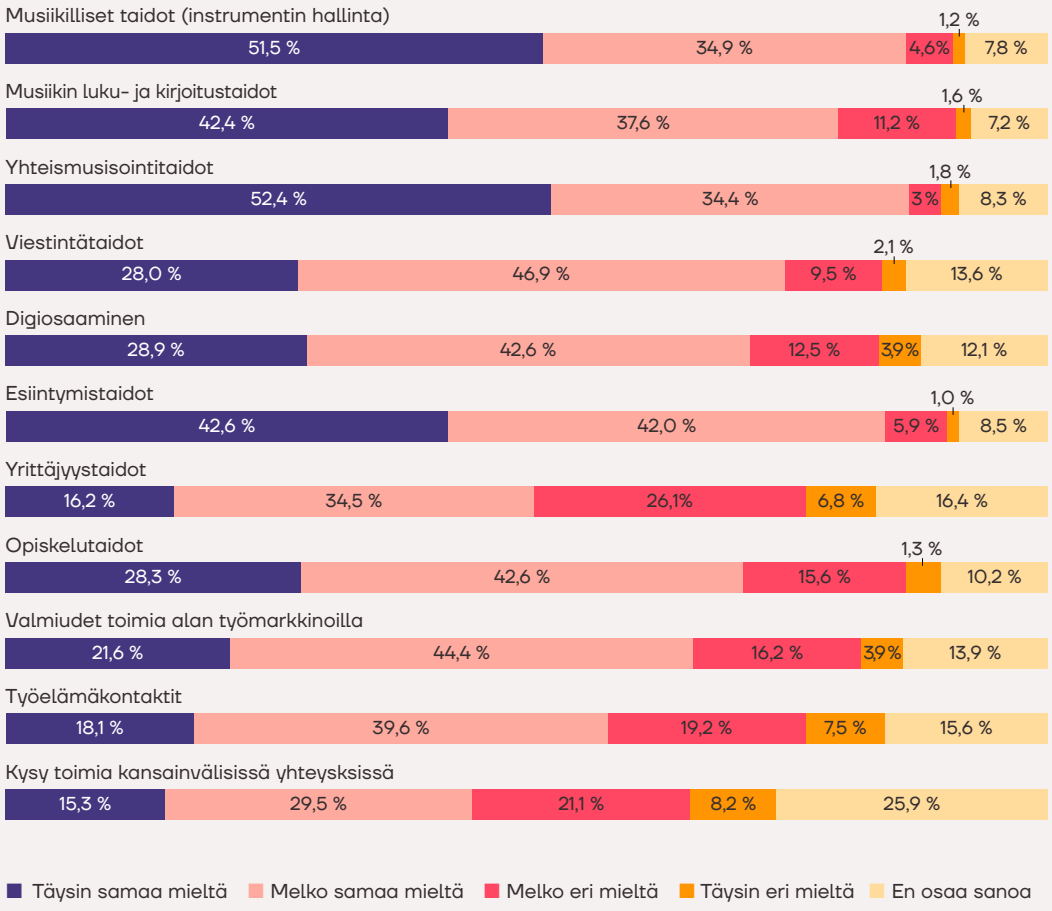

Valtaosa vastaajista koki opintojen tarjonneen riittävät taidot jatko-opintoja varten (kaavio 21). Tyytyväisimpiä oltiin yhteismusisointitaitojen, instrumentin hallintataitojen ja esiintymistaitojen kehitykseen.

6 Kanerva ym., 2023, s. 113–114.
7 Kanerva ym., 2023, s. 152.

Kaavio 22. Ulkomailla suoritettujen jatko-opintojen kohdemaat.

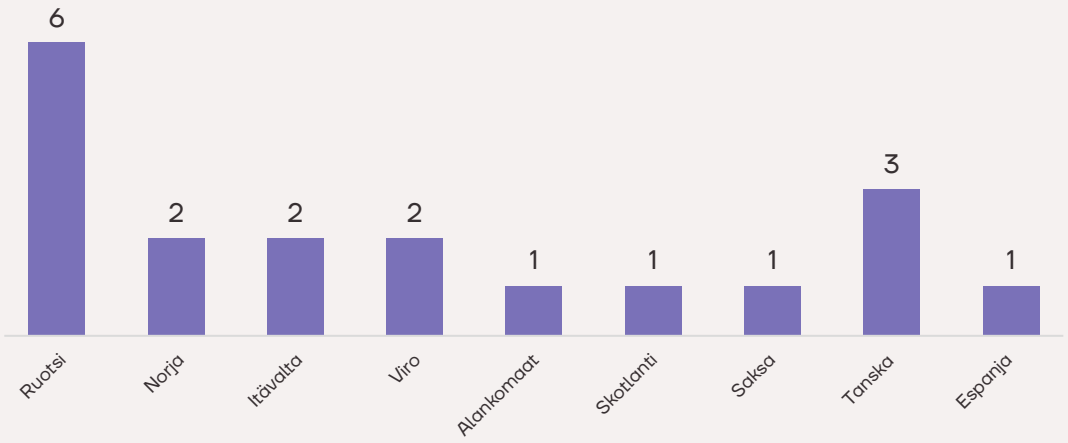

Kaikkiaan 19 vastaajaa oli jatkanut opintojaan ulkomailla (kaavio 22) korkea-asteella tai muissa oppilaitoksissa. Jatko-opintomaita olivat yleisyysjärjestyksessä Ruotsi, Norja, Tanska, Viro, Itävalta, Skotlanti, Alankomaat, Espanja ja Saksa. Neljä oppilaitosta sai useampia mainintoja. Näitä olivat Norges musikkhøgskole (NMH), Mälardalenin yliopiston musik- och operahögskolan, Kungliga Musikhögskolan Tukholmassa ja Estonian Academy of Music and Theatre Tallinnassa.

Tilastopalvelu Vipusen mukaan vuosina 2021–2024 musiikkialan perustutkinnon, musiikkituotannon ammattitutkinnon tai tanssialan perustutkinnon suorittaneista (n=1 392) vuoden kuluttua valmistumisesta päätoimisia opiskelijoita oli 30,6 prosenttia ja työllisiä opiskelijoita 22,8 prosenttia. Päätoimisia työllisiä heistä oli 23,7 prosenttia ja työttömiä 14,4 prosenttia. Vertailun vuoksi koko ammatillisen koulutuksen valtakunnalliset keskiarvot vastaavalta ajalta (n=214 491) olivat seuraavat: päätoimisia opiskelijoita oli vuoden kuluttua valmistumisesta 6,4 prosenttia, työllisiä opiskelijoita 8,9 prosenttia, päätoimisesti työllisiä 63,7 prosenttia ja työttömiä 13,5 prosenttia. Vuosina 2025 ja 2026 valmistuneita koskevia tietoja ei ollut vielä saatavilla.[8]

8 Opetushallitus, Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen, 2026b

5. Koulutuksen merkitys urapolulla

Kaavio 23. Ammatillisen koulutuksen opintojen parhaaksi koettu anti (n=549, valintoja tehtiin 1647 kpl).

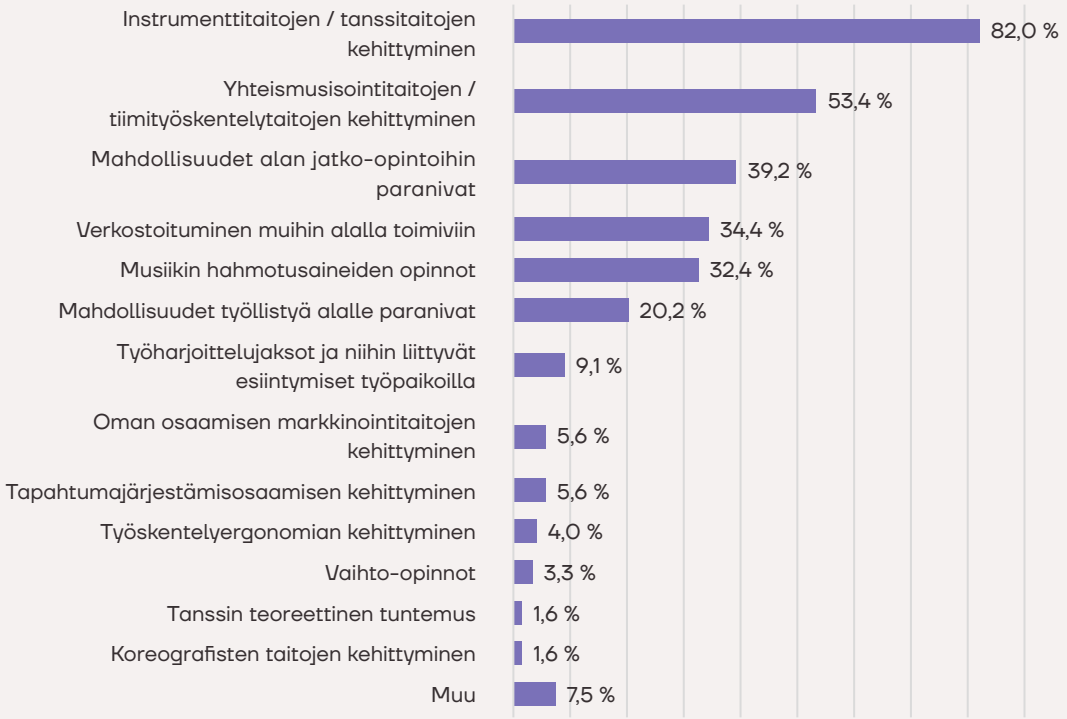

Vastaajista 82,0 prosenttia piti koulutuksen parhaana antina instrumentti- tai tanssitaitojen kehittymistä, 53,4 prosenttia yhteismusisointi- tai tiimityöskentelytaitojen kehittymistä, 39,2 prosenttia parantuneita mahdollisuuksia alan jatko-opintoihin, 34,4 prosenttia verkostoitumista muihin alalla toimiviin ja 20,2 prosenttia parantuneita mahdollisuuksia työllistyä alalle. (kaavio 23). Avoimissa vastauksissa korostuivat lisäksi koulutuksen aikana tapahtunut ammatillinen tai taiteellinen kypsyminen, mahdollisuudet oppia studiotekniikan käyttöä ja oppilaitoksessa koettu yhteisöllisyys. Tanssialan opiskelijoista (n=15) kahdeksan koki koulutuksen parhaaksi anniksi tanssitaitojen kehittymisen. Seitsemän tanssialan vastaajaa puolestaan valitsi tanssin teoreettisen tuntemuksen ja seitsemän koreografisten taitojen kehittymisen.

Avoimissa vastauksissa toistui useita urapolun näkökulmasta merkityksellisiä koulutuksen puutteisiin liittyviä aihepiirejä, jotka luokiteltiin jälkikäteen niitä yhdistävien teemojen mukaan. Yleisimpinä puutteina opinnoissa koettiin vähäinen

yrittäjyystaitojen opetus, riittämättömäksi koettu tuki työllistymiselle ja ammatillisen osaamisen heikko rakentuminen esimerkiksi vähäisen opetustuntimäärän, alhaisen vaatimustason tai puutteelliseksi koettujen opintokokonaisuuksien vuoksi (kaavio 24). Oppilaitoksilta toivottiin enemmän huomiota etenkin nuorempien opiskelijoiden urasuunnittelun tukemiseen ja yrittäjyystaitojen opetukseen, jotta heillä olisi paremmat mahdollisuudet työllistää itsensä opintojen jälkeen. Myös koulutuksen lyhyt kesto ja opetuksen liian vähäiseksi koettu määrä olivat usean vastaajan mielestä ammattiosaamisen syvenemistä hidastavia tekijöitä.

Huomioitavaa on, että osa vastaajista on suorittanut opintojaan COVID-19-pandemian aikana, jolloin opetusta jouduttiin toteuttamaan laajasti etäopetuksena. Pandemia-ajan poikkeukselliset opetusjärjestelyt ovat voineet vaikuttaa opiskelijoiden kokemuksiin koulutuksesta sekä esimerkiksi opetuksen toteutukseen, käytännön harjoittelumahdollisuuksiin ja ammatillisen osaamisen kehittymiseen.

16 prosenttia vastaajista koki, ettei koulutuksesta puuttunut mitään tärkeää työllistymistä ja jatko-opintoja ajatellen.

Kaavio 24. Puuttuiko ammatillisesta koulutuksestasi jotakin tärkeää työllistymistäsi tai jatko-opintoja ajatellen? Avoimet vastaukset (n=161).

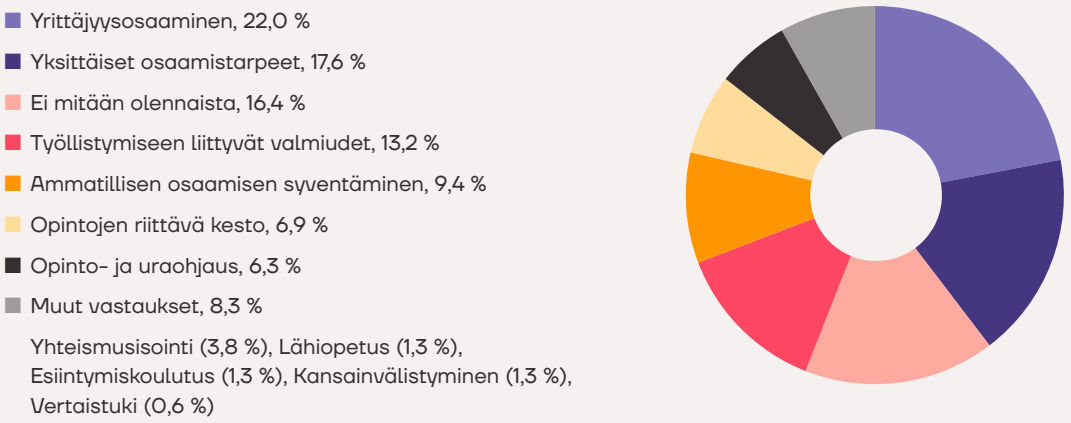

Avoimissa vastauksissa nousi toisaalta esiin myös monia seikkoja, jotka tukevat johtopäätöstä siitä, että ammatillinen koulutus toimii tärkeänä välietappina ammattimuusikon ja -tanssijan urapoluille. Vastaajat kokivat, että ammatillinen koulutus tarjoaa mahdollisuuden kartuttaa alalla työskentelyä varten välttämättömiä instrumentti- ja tanssitaitoja, yhteistyötaitoja, verkostoja ja valmiuksia hakeutua myöhemmin jatko-opintoihin. Pelkän ammatillisen koulutuksen suorittaminen ilman jatko-opintoja koetaan kuitenkin työllistymisen kannalta usein riittämättömäksi.

Tässä selvityksessä vastaajat arvioivat koulutuksessa saamansa yhteismusisointi- ja instrumenttitaidot myönteisemmin kuin valmiutensa toimia alan työmarkkinoilla. Samansuuntainen tulos musiikin alalta saatiin musiikkialaa koskevassa *Musiikin opintopolut* -tutkimuksessa, jossa 87 prosenttia vastaajista piti yhteismusisointitaitojaan riittävinä alan työssä, kun taas työmarkkinavalmiuksia piti riittävinä 58 prosenttia, työelämäkontakteja 51 prosenttia ja yrittäjyystaitoja 41 prosenttia[9]. Aiemmassa tutkimuksessa rytmimusiikkiin suuntautuneet olivat tyytyväisempiä koulutuksen antamiin työelämävalmiuksiin kuin klassiseen musiikkiin suuntautuneet.[10] Tämän selvityksen avoimissa vastauksissa työelämävalmiuksien kehittämistarve näkyi toiveina käytännönläheisemmästä yrittäjyysopetuksesta ja konkreettisemmasta tuesta työllistymiseen.

Selvityksessä tarkasteltiin myös ammattinimikkeiden perusteella arvioitua koulutuksen ja työtehtävien vastaavuutta (kaavio 25). Analyysivaiheessa vastaajien ilmoittamat ammattinimikkeet (n=376) kategorisoitiin sen mukaisesti, onko niillä ilmeistä yhteyttä vastaajan koulutusalaan. Kategoria ”Vastaa taidealan koulutusta” merkitsee, että ammattinimike kytkeytyy yksiselitteisesti ammatilliseen koulutukseen. Tällaisia ammattinimikkeitä olivat esimerkiksi freelancermuusikko, tanssinopettaja, musiikkituottaja ja koreografi.

Kaavio 25. Koulutuksen ja työtehtävien vastaavuus (n=376).

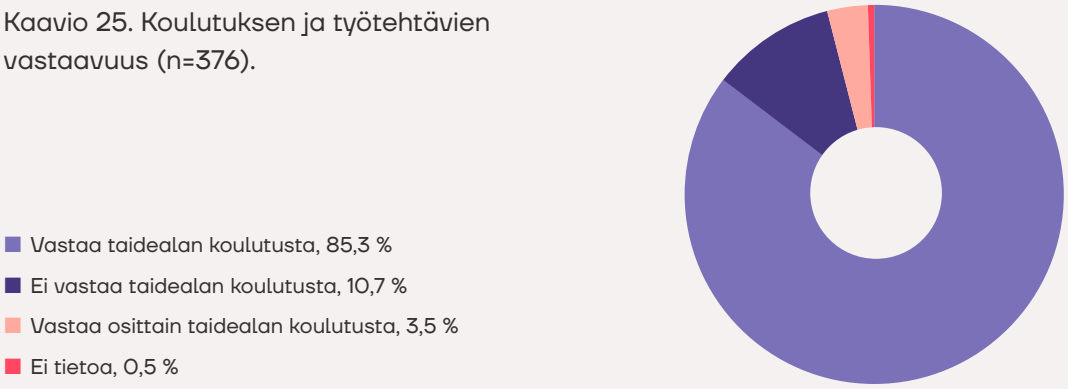

”Vastaa osittain koulutusta” -kategoriaan sijoittuivat sellaiset työtehtävät, joissa on ilmeinen mahdollisuus hyödyntää taustaa musiikin tai tanssin ammattilaisena. Tällaisia ammattinimikkeitä olivat esimerkiksi luokanopettaja, puheterapeutti ja näyttämötyöntekijäv. ”Ei vastaa taidealan koulutusta” -kategoriaan sijoittuivat ammattinimikkeet, joissa ei tunnetusti ole suoraa yhteyttä musiikin tai tanssin

9 Musiikkialan koulutusjatkumot, 2023. s.

10 Kanerva ym., 2023, s. 116–118.

ammatilliseen osaamiseen. ”Ei tietoa” -kategoriaan sijoittuivat puutteelliset vastaukset, joista ei voi tietää tarkkaa työskentelyalaa, kuten esimerkiksi ”yrittäjä”. Analyysin perusteella 83 % kysymykseen vastanneista ilmoitti vähintään yhden ammattinimikkeen, joka vastasi heidän musiikin tai tanssin ammatillista koulutustaan. Kysymykseen vastasi yhteensä 376 vastaajaa, eli 68,5 % kaikista vastaajista.

Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna musiikin tai tanssin ammatillinen koulutus vahvistaa yleisiä valmiuksia, joita tarvitaan paitsi taidealan ammateissa myös laajemmin yhteiskunnan eri osa-alueilla.

Valtakunnallisen ammatillisen koulutuksen päättökyselyn perusteella musiikki- ja tanssialalta valmistuneiden kokemukset saamastaan koulutuksesta ovat olleet valtakunnallisten keskiarvojen tasolla. Viiden lukuvuoden tarkastelujaksolla (lukuvuodet 2021–2026) musiikkialan perustutkinnosta ja musiikkituotannon ammattitutkinnosta valmistuneiden päättökyselyn vastausten keskiarvo oli 4,2 ja tanssialan perustutkinnosta valmistuneiden 4,1. Koko ammatillisen koulutuksen vastaava keskiarvo oli 4,2. Tarkastelussa ovat mukana koko musiikki- ja tanssialan ammatillisen koulutuksen toimijakentän palautteet.[11]

Vastaajien yleisimmät ammattinimikkeet

11 Opetushallitus, Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen, 2026a

6. Tulevaisuuden suunnitelmat

Vastaajista 61,0 prosenttia aikoo toimia seuraavan viiden vuoden aikana freelancerina tai yrittäjänä musiikin tai tanssin alalla, 49,2 prosenttia aikoo jatkaa alan opintoja, 32,2 prosenttia aikoo työskennellä alalla työsuhteessa, 19,7 prosenttia aikoo työskennellä jollain muulla alalla, 19,1 prosenttia aikoo opiskella jollain muulla alalla ja 6,4 prosentilla oli jokin muu suunnitelma (kaavio 26). Avoimissa vastauksissa esiin nousi useaan otteeseen muun muassa halu säilyttää musiikki sivutyönä tai harrastuksena. Vain 6,0 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, ettei heillä ole aikomusta jatkaa opintoja. Kysymyksessä sai valita useamman vaihtoehdon.

Freelancerina tai yrittäjänä toimiminen kiinnosti monia vastaajia. Kuten selvityksen luvussa kolme todettiin, yksityishenkilöt (49,9 %) olivat kyselyn toteuttamisajankohtana yleisimmin ilmoitettu työnantajataho. Avoimissa vastauksissa ammatilliseen koulutukseen toivottiin lisää käytännön opetusta yrittäjyydestä ja siitä, miten alalla voi hankkia toimeksiantoja. Yrittäjyyteen ja oman työn rakentamiseen liittyvä ohjaus voisi siten tukea vastaajien ammatillisten suunnitelmien toteuttamista.

Avointen vastausten tarkastelu osoitti, että vastaajien suunnittelemat jatkopolut voivat koostua useista eri elementeistä. Osa vastaajista halusi jatkaa musiikkialalla,

Kaavio 26. Suunniteltu ammatillinen suunta seuraavan viiden vuoden aikana (n=549, valintoja tehtiin 1063 kpl).

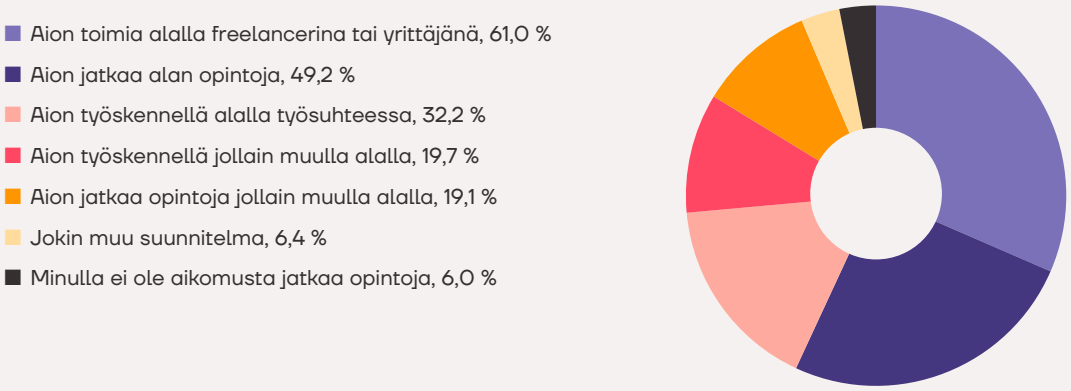

mutta suunnitteli tekevänsä musiikkitöitä muun työn tai opintojen rinnalla. Osa vastaajista kuvasi, että osa-aikatyö toisella alalla antoi mahdollisuuden valita sen rinnalle mielekkäitä muusikon töitä. Toiset halusivat säilyttää musiikin harrastuksena tai harkitsivat palaavansa taidealan opintojen pariin myöhemmin työtilanteen salliessa.

Havainto on samansuuntainen kuin vuoden 2024 Taiteen ja kulttuurin barometrin tulos. Barometrissa taiteilijoiden yleisin toive oli yhdistää tulevaisuudessa erilaisia työllistymistapoja. Sen valitsi tuolloin 38 prosenttia kaikista vastaajista, 44 prosenttia musiikkialan vastaajista ja 40 prosenttia esittävien taiteiden vastaajista[12].

Urasuunnitelmien tueksi toivottiin tietoa valmistumisen jälkeisistä työmahdollisuuksista sekä käytännön ohjausta siihen, miten alalla voi työllistää itsensä tai tehdä töitä sivutoimisesti. Vastauksissa toivottiin myös enemmän tilaisuuksia luoda kontakteja ja saada työkokemusta oppilaitoksen ulkopuolisissa projekteissa. Tanssialaa koskevassa yksittäisessä palautteessa toivottiin lisää ohjausta siihen, miten opiskelija voi edetä omista kiinnostuksen kohteistaan kohti ammatillisia tavoitteitaan.

Kyselyn avoimeen loppukysymykseen ammatillisesta koulutuksesta vastasi 102 henkilöä. Lisäksi 161 vastaajaa toi esiin näkemyksiään koulutuksen kehittämistarpeista erillisessä avoimessa vastauskohdassa.

12 Taiteen ja kulttuurin barometri, 2025, s. 30–31.

7. Johtopäätökset

Selvityksen perusteella musiikki- ja tanssialan ammatillinen koulutus tukee vastaajien urapolkuja erityisesti vahvistamalla alakohtaista osaamista ja antamalla valmiuksia jatko-opintoihin. Koulutuksen parhaana antina mainittiin useimmin instrumentti- tai tanssitaitojen kehittyminen. Avoimissa vastauksissa opintojen arvo näkyi myös itsenäisen harjoittelun ja yhteistyötaitojen kehittymisenä sekä ammatillisten verkostojen muodostumisena. Osalle vastaajista koulutus oli väylä korkeakouluopintoihin, kun taas jo työelämässä toimineet kuvasivat hyödyntäneensä opintoja aiemman osaamisensa täydentämiseen.

Valmistumisen jälkeiset suunnitelmat osoittavat, että opiskelu ja työskentely limittyvät usein toisiinsa. Viiden vuoden suunnitelmia koskevaan kysymykseen vastanneista 61,0 prosenttia aikoi toimia freelancerina tai yrittäjänä musiikin tai tanssin alalla, ja 49,2 prosenttia suunnitteli jatkavansa alan opintoja. Vastaajat saattoivat valita useita vaihtoehtoja. Avoimissa vastauksissa kerrottiin esimerkiksi aikomuksista yhdistää taidealalla työskentely muun alan työhön tai opintoihin. Uraohjauksessa voisikin olla perusteltua käsitellä myös sivutoimista työskentelyä ja eri aloilla hankitun osaamisen yhdistämistä.

Keskeinen selvityksessä esiin noussut koulutuksen ja uraohjauksen kehittämistarve liittyy taiteellisen osaamisen ja työelämään siirtymisen välisen yhteyden

vahvistamiseen. Vastaajat arvioivat koulutuksen antaneen vahvemmat valmiudet taiteelliseen työskentelyyn kuin yrittäjyyteen, työelämäkontaktien luomiseen ja alan työmarkkinoilla toimimiseen. Uraohjauksessa olisi siksi tärkeää käsitellä jatko-opintojen rinnalla erilaisia tapoja työllistyä ja yhdistää työskentelyä ja opiskelua. Entistä tiiviimpi yhteistyö alan toimijoiden kanssa tarjoaisi opiskelijoille mahdollisuuksia tutustua näihin vaihtoehtoihin käytännössä jo opintojen aikana.

Tulokset kuvaavat pääosin musiikkialalta valmistuneiden vastaajien kokemuksia, sillä tanssialan vastaajia oli vähän. Tanssialan avoimia palautteita oli vain muutama, ja niistä nousivat esiin yksilöllisten tavoitteiden huomioiminen, turvallinen opiskeluympäristö ja käytännön tuki omien tavoitteiden saavuttamiseen. Näitä kokemuksia voidaan hyödyntää tanssialan koulutuksen kehittämisessä, kun taas koulutusalojen välisten erojen arviointi edellyttäisi laajempaa tanssialan aineistoa.

Kokonaisuutena selvitys osoittaa, että musiikki- ja tanssialan ammatillisella koulutuksella on tärkeä rooli osaamisen kehittämisessä ja yksilöllisten urapolkujen rakentumisessa. Alan ammatillinen koulutus toimii monelle väylänä korkeakouluopintoihin. Vastaajien kokemukset nostavat esiin myös tarpeen vahvistaa koulutuksen yhteyttä työelämään. Käytännönläheinen yrittäjyysopetus, ammatillisten verkostojen rakentaminen ja monimuotoisten työllistymistapojen tunnistaminen voivat auttaa oppilaitoksia tukemaan opiskelijoita entistä paremmin työelämään siirtymisessä.

Lähdeluettelo

Hakamäki-Stylman, V., Kilpeläinen, P. (2026). *Ammatillinen osaaminen ja pedagoginen toiminta tanssialan perustutkinnossa.* (Julkaisut 14:2026). Kansallinen koulutuksen arviointikeskus.
https://www.karvi.fi/fi/julkaisut/ammatillinen-osaaminen-ja-pedagoginen-toiminta-tanssialan-perustutkinnossa

Kanerva, A., Oksanen-Särelä, K., Leppänen, A. & Kurlin Niiniaho, A. (2023). *Musiikin opintopolut* (Cuporen verkkojulkaisuja 70). Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore.
https://www.cupore.fi/julkaisut/musiikin-opintopolut/

Lahtinen, E., Ruusuvirta, M., Kautio, T., Rensujeff, K. & Leppänen, A. (2025). *Taiteen ja kulttuurin barometri 2024: Taiteilijoiden työn rahoitus ja tuki* (Cuporen verkkojulkaisuja 83). Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore.
https://www.cupore.fi/julkaisut/taiteen-ja-kulttuurin-barometri-2024/

Opetushallitus. (ei pvm). Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen. *Ammatillisen tutkinnon suorittaneet.* [Tilastotietokanta]. Haettu 13.11.2026.
https://vipunen.fi/

Opetushallitus. (2026a). *Ammatillisen koulutuksen opiskelijapalaute: päättökysely* [Interaktiivinen tilastotietoraportti]. Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen. Haettu 12.11.2026.
https://vipunen.fi/fi-fi/ammatillinen/Sivut/Opiskelijapalaute.aspx

Opetushallitus. (2026b). *Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen: Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen* [Interaktiivinen tilastotietoraportti]. Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen. Haettu 15.11.2026.
https://vipunen.fi/fi-fi/ammatillinen/Sivut/Tutkinnon-suorittaneiden-sijoittuminen.aspx

Ruusuvirta, M., Kanerva, A., Rensujeff, K. & Leppänen, A. (2024). *Taiteen ja kulttuurin barometri 2023: Taiteilijan työn monet muodot* (Cuporen verkkojulkaisuja 78). Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore.
https://www.cupore.fi/julkaisut/taiteilijan-tyon-monet-muodot/

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry & Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus sr. (2024). *Amisbarometri 2024. Poimintoja tuloksista.*
https://sakkiry.fi/wp-content/uploads/2024/08/2024-amisbarometri-sahkoinen.pdf

Suomen musiikkioppilaitosten liitto ja Suomen konservatorioliitto (2023). *Musiikkialan koulutusjatkumot. Otteita musiikkialan opintopolkujen rakentumisesta taiteen perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa Musiikin opintopolut -tutkimuksen pohjalta.*
https://konservatorioliitto.fi/wp-content/uploads/2024/11/Musiikkialan-koulutusjatkumot_Saavutettava_2023.pdf

Tampereen yliopisto. (ei pvm). *Mikä on töissä.fi?* Töissä.fi. https://toissa.fi/fi_FI/tietoa-palvelusta Teosto. (2025). *Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus musiikin opetuksessa ja oppilaitoksissa.*
https://konservatorioliitto.fi/wp-content/uploads/2025/05/Yhdenvertaisuus-musiikin-opetuksessa-ja-oppilaitoksissa.pdf

Tilastokeskus. (2026). Kulttuurialan tutkinnon suorittaneiden pääasiallinen toiminta vuoden kuluttua valmistumisesta, 2007–2024. StatFin, taulukko 123w. Haettu 13.11.2026.
https://statfin.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_klt/123w.px/

Nostoja vastaajien kokemuksista

Koulutus avaa ovia musiikin maailmaan ja jatko-opintoihin

”Koulutus toimi minulle todella tärkeänä ensimmäisenä askeleena kohti musiikin jatko-opintoja ja ammattilaisuutta. Sain todella hyvät valmiudet musiikin opiskeluun ja työelämää kohti suuntaamiseen, ja käytännössä koko musiikin maailma aukeni minulle vasta ammattiopintojen aikana.”

”Ammatillinen koulutus lukion jälkeen käytynä antoi hyvän pohjan musiikin ammatin aloittamiselle ja aikaa miettiä, tuntuuko ala omalta. Harjoittelutaitoja ja instrumentin osaamista sai hioa kaikessa rauhassa ja siksi olen edennyt alan korkeakouluopinnoissani vaivattomasti.”

”Mielestäni on tärkeää, että taiteen alalla opiskelun jatkaminen ja sen myötä taitojen kehittäminen on mahdollista iästä riippumatta.”

Yksilölliset opintopolut ja yhteisön merkitys

”Konservatoriossa oli todella hyvät mahdollisuudet räätälöidä omaa opintopolkuaan. Lisäksi lyhyille ulkomaan vaihdoille pääsi helposti.”

”Koulutuksessa oli opiskelijoita eri tavoitteilla ja monelta eri alalta, mikä oli mielestäni rikkaus. Tärkeintä siinä oli kuitenkin tavata muita tavoitteellisia opiskelijoita ja saada sitä kautta motivaatiota omaan harjoitteluuni.”

Koulutuksen merkitys ja musiikkialan monimuotoiset urapolut

”Muusikon tutkinto on siten poikkeava muista ammattikouluista, että sieltä ei valmistu ”valmiita työntekijöitä”. Muusikoksi ei tule kahdessa vuodessa vaikka opinnot olisivat kuinka laadukkaita, mutta konsa voi silti olla monelle hyvä välivaihe ennen jatko-opintoja tai alanvaihtoa. Sieltä saa hyviä rutiineja arkeen, verkostoja, opetusta, mahdollisuuksia, treenitiloja ja ruokaa.”

”Pidän epätodennäköisenä, että työllistyisin nimenomaan siihen toimeen, joka todistuksessa lukee, mutta musiikin antaumuksellisena harrastajana sekä alalla vapaana taiteilijana toimimiseen koulutus antoi korvaamattomia eväitä, ja näkisin elämänlaatuni koulutuksen myötä parantuneen merkittävästi.”

”Aion jatkossakin työskennellä osa-aikaisesti musiikin alalla, vaikka opiskelenkin muuta alaa. Työelämän pirstaloituminen ja osa-aikaisuuden huomioiminen yhä tavallisempana työn muotona olisi hyvä tiedostaa myös musiikkialalla, ja tarjota opiskelijoille välineitä työllistyä osa-aikaisestikin, ei vain kokoaikaisesti tai ei lainkaan.”

Työelämävalmiudet ja työllistymisen tukeminen

”Harva muusikko loppupeleissä pääsee elättämään itsensä pelkästään soittamalla. Pitää osata myyntitaitoja, kommunikointitaitoja, markkinointia, somea, ongelmanratkaisutaitoja, logistisia taitoja, yms. joilla työllistyminen helpottuu.”

”Minusta opintoihin olisi pitänyt kuulua huomattavasti enemmän organisoitua verkostoitumista. Eli olisi järjestetty opiskelijoille esiintymismahdollisuuksia eri tilaisuuksissa, eri organisaatioissa ja erilaisissa tapahtumissa. Nyt esiintymiset ja oman osaamisen markkinointi keskittyi pelkästään oppilaskonsertteihin, joista ei oikeastaan ole juurikaan hyötyä työllistymiselle vaikkakin ne parantavat esiintymistaitoja.”

”Yrittäjyyttä olisi voinut käsitellä aiheena enemmän eikä vain itsenäisen digikurssin kautta. Paljon tullut vastaan itse opeteltavia juttuja lähtökohtaisesti mokien kautta.”

Opiskelukokemus ja opettajien rooli

”Mahdollisuudet ja kehittyminen tuntuivat olevan hyvin paljon kiinni siitä, kenen opettajan oppilaaksi sattui pääsemään. Huomasin, että ne keillä oli kannustavat, tukevat ja taitavat opettajat pärjäsivät opinnoissa paremmin ja stressasivat vähemmän.”

”Ylipäätään konsa oli elämäni tähän asti parasta aikaa, teki minusta sen ihmisen, joka olen, ja tätä olen kuullut monelta muultakin.”

Yhteistyössä

Soitin Laine

piruetti & BALLERINA SHOP